

זה אתם, ישר לכנסת.

1	דמוקרטיה ישירה
1	חזון
2	שלום וביטחון
2	הסדר אזורי
3	האיום האיראני, סוריה, לבנון וחיזבאללה
3	חוקה, שלטון חוק, סדרי ממשל ושוויון
4	שינוי שיטת הבחירות
4	ממשל תקין
4	שירות ממלכתי
5	דת ומדינה
6	פריפריה ומרכז
6	חברה ומיגור העוני
7	דיור
7	יוקר המחייה
8	תרבות
8	בריאות
9	חינוך
10	משאבי טבע, אנרגיה, וסביבה
11	לגליזציה של מריחואנה

כמו כן, כל חבר יהיה רשאי להעלות סוגיות לסדר יומה של המפלגה, בתהליך מהיר ועל בסיס הסכמה. מערכת טכנולוגית מאובטחת ונגישה תשמם זירת שיח פנימית עיקרית לחברי המפלגה, ובאמצעותה יתממש תהליך קבלת ההחלטות כאמור.

שקיפות - ישר תאמץ את עקרונות השקיפות בכל פעולותיה ותפעל לאמצן גם ע"י כלל המפלגות ומוסדות ממלכתיים וציבוריים נוספים. יפורסמו ההצבעות בוועדת השרים לחקיקה. שר/ח"כ יפרסם את הקיזוזים שלו במליאת הכנסת - מול מי התקוזה ומדוע. מדיניות חסימה ומחיקת תגובות בעמודי המפלגה ברשתות החברתיות תפורסם לציבור. יומניהם הציבוריים של חברי הכנסת והשרים יפורסמו באופן יזום. הוצאות הפריימריז יפורסמו באופן שקוף בפירוט הוצאות על פי קבלות - בדומה לפירוט התקשרויות הממשלה. ייחשפו הסכמי ניגודי העניינים של חברי הכנסת - נכסים, קרקעות ומניות (ללא שווייץ).

דמוקרטיה ישירה מפלגתית היא המענה למשבר האמון העולמי החמור ולכרסום יסודות הדמוקרטיה הליברלית. מדובר בשינוי משמעותי במשוואת הכוח בין הנבחרים לבוחרים, דרך האפשרות של הציבור להשפיע באופן רצוף על עתידו, לא רק ביום הבחירות, ולתת ביטוי לסדרי העדיפויות האמיתיים של המתפקדים. כל זאת במסגרת הערכית של המפלגה.

ישר תפעל לחיזוק ערכי הדמוקרטיה הישירה ותממש בתוכה דמוקרטיה ישירה מלאה בעיצוב דרכה, בבחירת מוסדותיה ונציגיה ובקביעת עמדותיה.

בכפוף למצע, לתקנון ולהחלטות מוסדותיה, המפלגה תקיים דיונים והצבעות בין כלל חבריה בעניינים מרכזיים שיידונו בממשלה ובכנסת באופן שוטף, ובסוגיות אחרות בעלות חשיבות לאומית שעל סדר היום הציבורי. כל חבר יהיה רשאי להשתתף כך בתהליך עיצוב דרכה ועמדותיה של המפלגה.

חזון

5. החברה הישראלית תקיים בתוכה שיח מכבד, היכרות בין מגזרים וקירוב לבבות, בלי למחוק זהויות ומסורות. לא תהיה סלחנות כלפי אלימות ושחיתות.

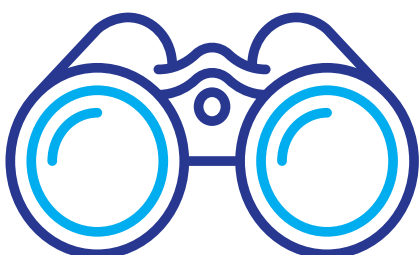
6. ישראל תאמץ מחדש ערכים שנתגבשו בעם היהודי במשך אלפי שנים: ענווה ודרך ארץ, למדנות ואהבת דעת, אחריות הדדית, ותקדם ערכים של יצירתיות, חדשנות ומדע.

1. ישראל היא מדינת הלאום של העם היהודי. המדינה תקיים שוויון זכויות מלא לאזרחיה בלי הבדלי דת, גזע, מין, מוצא, מגדר ונטייה מינית.

2. ישר תקדם בישראל את עקרונות הדמוקרטיה, תגן עליהם הלכה למעשה, תכבד את הכרזת האו"ם לכל באי עולם בדבר זכויות האדם, וברוח "מגילת העצמאות" תשקוד על פיתוח הארץ לטובת כל תושביה; תושתת על יסודות החירות, הצדק והשלום לאור חזונם של נביאי ישראל; תעמוד על משמר שלטון החוק, בטחון המדינה והפרט.

3. ישראל תנקוט מדיניות אמיצה שתימנע ממשטר שבו אנשים שאינם אזרחיה נתונים דרך קבע למרותה.

4. על המדינה לדאוג ליציבות כלכלית, לצדק חברתי ולשגשוג כל שכבות הציבור. חובתה של המדינה לדאוג לכל אזרחיה - צעירים, מבוגרים וקשישים, בעלי ממון וחסרי ממון, יהודים וערבים - לקיום הוגן, חינוך מצוין, שירותי בריאות מעולים, תחבורה מתקדמת וקיימות נאותה לנו ולדורות הבאים.

6. הסדר שלום טובע מנהיגות אמיצה מכל הצדדים ויחייב פשרות כואבות: ויתור פלסטיני על "שיבת הפליטים והעקורים ממלחמות העצמאות וששת הימים, פירוז מלא וסידורי ביטחון משלימים תוך קבלת עקרון "קץ הסכסוך" ו"קץ התביעות" הן על ידי הפלסטינים והן על ידי מדינות ערב ומדינות מוסלמיות נוספות. מנגד, ויתור ישראלי על מימוש חלום ארץ ישראל השלמה. ירושלים תשמש לעד בירת ישראל, ובמזרח העיר תוכל לקום בירה פלסטינית. שכונות יהודיות והר-הצופים יהיו בריבונות ישראל, שכונות ערביות בריבונות פלסטין ואילו על משמר "האגן הקדוש" (העיר העתיקה והר-הזיתים) יופקד כוח בין-לאומי.

7. אם לא יתקדם התהליך להסדר מדיני אזורי לקץ הסכסוך כאמור, עד סוף שנת 2020, תמומש היפרדות ביטחונית ודמוגרפית מהגדה המערבית, למעט גושי התיישבות ונוכחות צבאית חיונית.

8. רצועת עזה - ישראל תחתור לרגיעה באזור במהלך המשא ומתן להסדר אזורי. האינטרס של מדינת ישראל הוא הימנעות מבידול בין עזה לאיו"ש, חיזוק הרש"פ והכוחות המתונים באיו"ש, ותיאום והסכמה מלאה עם המצרים לגבי פיוס בין פתח לחמאס. עסקת שבויים ונעדרים תתבצע כחלק אינטגרלי מהנ"ל.

9. עד להשגת הסדר אזורי, הסכם שביתת נשק או מימוש שליטה אפקטיבית של הרשות הפלסטינית בשטחה, תראה ישראל ברצועת עזה טריטוריה עוינת, בלי אחריות לגביה. אולם בהתקיים רגיעה בת קיימא בגבול - ישראל לא תתנגד למעבר בני אדם, למעט אזורי מדינות אויב וגורמי טרור, סחורות, ולאספקת דלק, חשמל ומים ממצרים לרצועה. בנוסף תותר העברת סחורות לרצועה בכלי שיט של מדינות שיאושרו על-ידי ישראל.

1. ישראל בשנתה ה-71 היא מדינה חזקה ומובילה, בעלת עוצמה צבאית, עוצמה כלכלית ומעמד בין-לאומי ייחודי, ויש ביכולתה להתמודד עם כל אויביה. לפיכך, מחובתה ליזום מהלכים פורצי דרך לקידום הסדרים עם מדינות ועמי האזור.

2. ישר תפעל לניסוחה ואימוצה של תפיסת ביטחון לאומי כוללת לישראל שתכלול את כלל מרכיבי החוסן הלאומי - חברה, כלכלה, צבא ומדיניות חוץ. ישר תפעל לאימוץ בחוק של מנגנוני עדכון ודיווח של הרשות המבצעת לרשות המחוקקת, ולציבור הרחב ביחס ליישום תפיסת הביטחון הלאומי ובחינתה עם השתנות הסביבה האסטרטגית של ישראל מעת לעת. כמו כן יחוזקו מנגנוני הפיקוח האזרחיים על תקציב משרד הביטחון, צה"ל וסוכנויות המודיעין והביטחון הלאומי.

3. ישר תפעל לחייב הצגת חלופות מדיניות לכלל האתגרים העומדים בפני מדינת ישראל - אזרחיים, בין-לאומיים וביטחוניים כאחד. הדבר חיוני במיוחד בטרם החלטה על יציאה למהלך צבאי. בנוסף, ישר תפעל לחזק את יכולותיהם וסמכויותיהם של הגופים המדיניים המקצועיים, בפרט משרד החוץ והמל"ל, ולבטל את ביזור הסמכויות של גופים אלה כפי שנעשה בשנים האחרונות לצרכים קואליציוניים בלבד.

4. על הממשלה לשקוד על ביטחון המדינה לטווח ארוך ולשמור על עליונות צבאית גם לעת שלום כבטוחה לקיומה וליציבותה של מדינת ישראל.

5. שלום הוא בר מימוש והשגתו תלויה גם בעמדת ישראל והתנהלותה. עדיפה דרך השלום על פני דרך המלחמה, ואסור לאבד תקווה להגשמתו. שלום יבצר את ביטחון ישראל ויתרום למעמדה כחברה במשפחת העמים.

הסדר אזורי

2. היוזמה הסעודית, החלטות הליגה הערבית וארגון המדינות המוסלמיות, וכן מגעים בלתי פורמליים שהתקיימו במהלך השנים בין גורמי חברה אזרחית, כל אלה יהוו את הבסיס למשא ומתן על הסדר אזורי.

3. הסדר אזורי הוא תנאי הכרחי לקפיצת מדרגה של כלכלת ישראל ולהגדלה משמעותית של עוגת התקציב שיפנו לקידום שירותים חברתיים ומערכת החינוך.

1. ישראל תקדם הסדר שלום אזורי, המתחשב באינטרסים מדיניים, ביטחוניים וכלכליים של מרבית מדינות האזור. ההסדר יתקיים על בסיס הכרה הדדית ויחסים דיפלומטיים, ובמסגרתו יקיימו ישראל ומדינות ערב ומדינות מוסלמיות נוספות שיתוף פעולה כלכלי, לרבות פרויקטים רב-לאומיים, קשרי מסחר ותיירות, לרווחת תושבי האזור.

האיום האיראני, סוריה, לבנון וחיזבאללה

בגבולה הצפוני, ישראל תחתור להבנות עם גורמי הכוח באזור ובזירה הבינלאומית, שיעגנו את מצב אי-ההתקפה מצד שני הצדדים, ברוח החלטת מועצת הביטחון 1701. זאת במקביל להמשך בניית המענה הצבאי וההרתעתי מול איומים אלה. במקביל יש להגיע להסכם מחייב עם ממשלת לבנון על קו הגבול היבשתי בין-לאומי, וקו הגבול הימי כולל המים הכלכליים, באופן שיאפשר פיתוח של מאגרי הגז הטבעי על-ידי ישראל ולבנון, כל מדינה במים הכלכליים שלה.

בזירה הסורית, על ישראל לחתור לשדרוג הסכמי הפרדת הכוחות מ-1974 באופן שיבטיח שביתת נשק ארוכת טווח, לפחות כפי שהתקיימה עד שנת 2011.

המשטר האיראני מהווה איום על מדינת ישראל. בין איראן לישראל שררו בעבר יחסי ידידות ואף יחסים אסטרטגיים, וגם כיום חלקים משמעותיים בציבור האיראני אינם עוינים את ישראל והמערב. איראן היא עובדה קיימת במזרח התיכון, כפי שישראל היא עובדה קיימת, ושני הצדדים יאלצו ללמוד להתקיים זה לצד זה לדורי-דורות.

בעשורים האחרונים פעלו ממשלות ישראל להקצאת משאבי-עתק לטיפול באיומים מצד איראן, באופן שזכה לא אחת לביקורת מצד גורמי המקצוע הרלוונטים. הקצאות אלה מחייבות בחינה מחודשת, על-ידי גורמים מקצועיים ובלתי תלויים.

חוקה, שלטון חוק, סדרי ממשל ושוויון

בחצר בית-ספר, בפארקים, בחופים, באתרי קניות ובידור, ותגן על הביטחון האישי והרכוש הפרטי. לשם כך יוקצו משאבים נוספים לטובת כל גורמי אכיפת החוק.

8. מערכת אכיפת החוק - הפרקליטות, משטרת ישראל ומוסד היועץ המשפטי לממשלה נתונים במשבר חמור ומחייבים שיקום דחוף. ישר תבצע רפורמה במערכת אכיפת החוק.

9. יובטח שוויון זכויות מלא לערבים, נשים ולהט"בים: לרבות הכנת תוכניות מתאר לכלל היישובים הערבים, מימוש תוכנית כוללת למגזר הבדואי בהסכמה והסדרת תביעות הבעלות על הקרקע, מימוש החלטות קיימות בנושא תעסוקה במשרדי ממשלה ובמגזר הציבורי, עונשים על אפליה תעסוקתית. שיעורי חובה בנושא בכל מערכות החינוך. איסור בחוק על אפליית שכר לנשים, ערבים ולהט"בים. הקצאת משאבים (כ-250 מיליון ש"ח) לתוכנית נגד אלימות ופשעי שנאה על רקע מין, גזע, דת או נטיה מינית. חתירה לשוויון וייצוג הולם לנשים ולמיעוטים בכל דירקטוריון של כל חברה ממשלתית וגוף ציבורי.

10. יבוטל חוק היסוד - הלאום.

11. ישר תחתור לכך שהשפה הערבית תהיה שפת לימוד חובה במערכת החינוך מתוך הכרה בחשיבות השיח בין הישראלים דוברי העברית והערבית ובדיאלוג עם אזרחי המדינות השכנות.

12. שוויון זכויות ללהט"בים כולל העברת חוק הפונדקאות, נישואים, חינוך לשוויון בכל מערכות החינוך החל מבתי ספר יסודיים, ואיסור בחוק על "טיפול המרה".

1. מקור הסמכות של השלטון הוא רצונם הריבוני של האזרחים. המדינה נועדה להגן עליהם, לבטא את שאיפותיהם, לשרתם ולהבטיח את חירותם, רווחתם וקניינם.

2. נדרש מאבק מתמיד וחסר פשרות בשחיתות ציבורית, שמסכנת את קיומה של המדינה, משבשת סדרי ממשל, מרסקת את האמון במוסדות השלטון ומרעילה את החברה. כחלק מן המאבק לטוהר מידות יוקם בית משפט ייעודי לשחיתות ציבורית ויאומץ מודל של שופט-חוקר מיוחד לחקירת אישי ציבור.

3. ישר תומכת בכינונה של חוקה, שתסדיר את חלוקת התפקידים, הסמכויות והחובות בין רשויות השלטון, תבצר את הדמוקרטיה ואת שלטון החוק, ותעגן את זכויות היסוד של האדם והאזרח.

4. ישר תפעיל רפורמה בעבודת הכנסת - צמצום של חקיקה פרטית, שדרוג של פיקוח על הרשות המבצעת, כולל שימועים פומביים כתנאי למינוי בכירים. חובת התייצבות של בכירים בוועדות הכנסת. אכיפת אסדרת פעילות הלוביסטים.

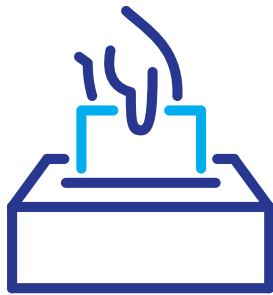
5. ועדת השרים לענייני חקיקה תתנהל תחת שקיפות מלאה של דיוניה והצבעותיה.

6. שכרם של חברי הכנסת והשרים יוקפא למשך כל הקדנציה, והסדרי קביעתו על-ידי הוועדה הציבורית ייבחנו מחדש.

7. אכיפת חוק ללא משוא פנים ומתן דוגמה בעניין זה מצד כל גורמי הממשל. בנחישות, ומתוך כבוד לכל אדם, תאכופי המשטרה חוק וסדר ברשות הרבים, בכביש, באצטדיון,

2. תוקם ועדה ציבורית לשינוי שיטת הממשל. הוועדה תגיש את מסקנותיה בתוך שנה מיום הקמתה. הוועדה תקיים דיאלוג לאומי עם כלל שכבות הציבור ועם גורמים בין-לאומיים במטרה ליצור שיטה מיטבית שתביא לידי ביטוי את ערכי מגילת העצמאות ועיקרי חזון זה. בראש הוועדה יעמדו נשיא בית המשפט העליון בדימוס, יו"ר הכנסת בדימוס, ונציגי ציבור עצמאי ובלתי תלוי, שייבחר על-ידי נשיא המדינה, בהליך שייקבע בנפרד.

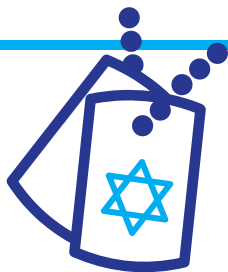
1. מדינת ישראל תאמץ שיטת בחירות משולבת: רוב חברי כנסת ייבחרו בשיטה אזורית-רובית ומיעוטם ייבחרו במתכונת הנוכחית. מנגנון מאוזן זה יחזק את המשילות, ייצור זיקה ישירה בין אזרח ונציגו יקדם אחריות של נבחר הציבור כלפי בוחריהם, יצמצם את מספר המפלגות, יאפשר ייצוג הוגן לפריפריה ויעודד שילוב מועמדים ראויים בפוליטיקה, תוך העדפת עמדות מתונות על פני הקצנה.

ממשל תקין

4. כהונת ראש ממשלה תוגבל לשתי קדנציות.
5. תוקם מועצה ציבורית שתבנה תוכנית למלחמה בביורוקרטיה, ולרפורמה כוללת בשירות לאזרח, בדגש על מהפכה דיגיטלית.
6. הממשלה ורשויות נוספות הפועלות לפי דין יקיימו רגולציה שתבטיח חלוקה צודקת של משאבים ומתן שירות ראוי, הוגן ובמחיר סביר לאזרחי המדינה.
7. יוקם גוף עצמאי לתכנון לאומי ארוך טווח גם מתוך דאגה לדורות הבאים.

1. נבחר הציבור ינהגו בממלכתיות וצניעות, יקיימו שיח מכבד ומקרב ויתרחקו מליבוי יצרים, הסתה, שיסוי וזריעת משטמה בין קבוצות שונות בחברה.
2. לצד דאגה לביטחון, חתירה לשלום, טיפוח ערכי דמוקרטיה ביצור שלטון חוק וסדר ציבורי, הממשלה תציב בראש סדר העדיפויות את החינוך, הבריאות, הרווחה, צמצום יוקר המחייה, קידום המשק והתעסוקה והדאגה לקיימות ולאיכות הסביבה.
3. הממשלה תורכב מ-18 שרים לכל היותר, ולא יימצאו בה שרים בלי תיק וסגנים.

שירות ממלכתי

3. הממשלה תוסמך לפטור כל שנה עד 3,000 עילויים, איש ואשה, משירות צבאי או אזרחי, לשם לימודי דת, לימודים אחרים, יצירה או טיפוח כישרון יוצא דופן.

1. כל אזרח ואזרחית כשירים בגיל 18 ייקראו לשירות ממלכתי - צבאי או אזרחי - בן שנתיים. מי שלא ייקרא לשירות בצה"ל, לפי החלטות המטה הכללי בהתאם לצרכי הצבא, יידרש לשרת בארגון ציבורי-אזרחי בתחומי הבריאות, הרווחה, החינוך או עבודות ציבוריות.
2. מועמד לשירות בצה"ל ומי שכבר משרת, שיתנדב לשרת שנה שלישית, כתנאי למילוי תפקיד, יקבל במהלכה שכר שאינו נופל משכר המינימום במשק.

9. בית המשפט לענייני משפחה יוסמך לדון בענייני נישואין וגירושין. לבתי דין דתיים תהיה סמכות מקבילה, אך ורק בהסכמת הצדדים כולם.

10. תופעל תחבורה ציבורית בשבתות ובחגים, בהיקף שיענה על הביקוש, למעט קווי אוטובוס בתוך שכונות בעלות אופי דתי מובהק תוך דיאלוג עם הציבור. החלטות לגבי ערים ושכונות תתקבלנה בהצבעה דמוקרטית שבה ישתתפו כלל תושבי השכונה הבגידים. ההצבעה תתבצע ככל הניתן באופן דיגיטלי.

11. פתיחת מוסדות תרבות ובידור בשבת ופתיחה מבוקרת של מרכולים ובתי עסק אחרים בשבת, תהיה בסמכות הרשויות המקומיות ותוך התחשבות בזכויות העובדים במקומות אלה, וכן בצורכי וערכי הקהילה.

12. מערכת החינוך תבטיח אפשרות לחינוך חילוני לכל החפץ בכך, ותקנה לתלמידיה הרחבה והעשרה במדעים ואומנויות, חשיפה לתרבות עברית ולתרבות העולם, חינוך להומניזם, דמוקרטיה וליברליזם, קידום חשיבה ביקורתית ויצירתית ומתן כלים לתלמידים להתמודד עם אתגרי המחר.

1. המדינה תבטיח חופש מדת וחופש דת לכל אדם ולכל קהילה ותדאג לגישה למקומות הקדושים, לרבות הר הבית והכותל המערבי בכפוף לשיקולי ביטחון.

2. ישר שואפת לתהליך של הפרדת הדת מהפוליטיקה והפסקת כפייה דתית, תוך כבוד לאמונה הדתית ולמסורת במרחבים הפרטיים והקהילתיים.

3. יונהגו בישראל נישואין וגירושין אזרחיים, לרבות נישואין חד מיניים, לצד נישואין בטקס דתי במסגרת קהילה מוכרת. קבורה אזרחית תונגש בכל רחבי הארץ.

4. הקהילה היהודית הרפורמית והקהילה היהודית הקונסרבטיבית יזכו למעמד קהילות מוכרות ושוות לקהילה היהודית האורתודוקסית.

5. מעמדה של הקהילות הדתיות הלא-יהודיות במדינה יוסדר בשיח משותף עם ראשיהן והאזרחים הכפופים להן במטרה להגיע להסדרים חדשים ומכבדים למעמדן באופן שישקף את רצון החברים בקהילות אלה.

6. תינתן חבילת קליטה ליוצאים בשאלה, ויוקמו מנגנונים לקליטתם בחברה הישראלית.

7. במערכת החינוך תוצג היהדות בכל גווניה, כדת, תרבות, מורשת והיסטוריה, ותיאסר בה אפליית תלמידים ואנשי סגל. כמו כן וכחלק מקידום הפלורליזם בחברה יילמד מקומן של הקהילות הלא-יהודיות במרקם החברתי הישראלי ויעשו מאמצים לקידום מפגשים בין-קהילתיים להכרת 'האחר'.

8. תיאסר הדרת נשים מן המרחב הציבורי והתרבותי, ובאירועים ממלכתיים יימצא איזון ראוי בין טקסטים דתיים וחילוניים. יובטח שוויון מגדרי ותיאסר אפליה והשפלת נשים במוסדות המדינה, במרחב הציבורי, בצבא ובמערכת החינוך.

פריפריה ומרכז

5. המדינה תשקיע בטיפול יישובים קיימים ובהקמת מטרופולין חדש אולטרה-מודרני בהר הנגב למיליון אזרחים, שראשיתו בנייה במימון ציבורי של 50 אלף דירות ראשונות, אוניברסיטה, בית-חולים, מוסדות חינוך ובריאות, אזורי תעשייה ותשתיות משלימות. זמן הנסיעה ברכבת מהירה מהמטרופולין החדש למרכז הארץ יעמוד לא יעלה על 50 דקות. מהלך זה, לפי חזונו של דוד בן-גוריון להפרחת הנגב ופיזור אוכלוסייה, ישמר "דיאות ירוקות" במרכז הארץ ויתרום להורדת מחירי הדיר.

1. ישר רואה בפריפריה ובשכונות מצוקה אתגר ממעלה ראשונה והזדמנות ל"תיקון" רבתי בחברה.

2. פריפריה גיאוגרפית יש לקרב למרכז באמצעות השקעות, חינוך, תעסוקה, תחבורה ושירותים נאותים לתושבים. המשאב הציבורי הוא מוגבל, ונדרש מפנה בסדר העדיפויות הלאומי: הנגב, הגליל ושכונות מצוקה במרכז הארץ.

3. אחריות ממלכתית, כבוד הדדי ומנהיגות מקומית רבת השראה הם מפתח להסרת תחושות קיפוח מוצדקות.

4. המדינה תסיר קיפוח מעל הציבור הערבי בישראל בדגש על חינוך, פיתוח מוניציפלי, תעסוקה, אכיפת חוק והשתלבות בחברה. לא עוד אזרחים סוג ב'.

חברה ומיגור העוני

4. חובתה של המדינה לקדם את אוכלוסיית הקשישים כולה מעל קו העוני. קצבת זקנה בסיסית ליחיד תעמוד על 3,300 ש"ח ותגיע עד 5,000 ש"ח לפי מבחן הכנסה ונכסים ובכפוף להצהרות הון תקופתיות.

5. הצלת הביטוח הלאומי מקריסה, כינון נוסחה עדכנית לצבירה לא-גרעונית ארוכת טווח.

6. הממשלה תקדם עלייה ותעלה תוך שנתיים רבבת בני קהילת שארית יהודי אתיופיה שנותרו באתיופיה.

1. במדרג OECD ישראל ניצבת בראש סולם העוני. ישר תשים קץ למצב בלתי נסבל זה. המדינה תדאג במישרין לקבוצות חלשות בחברה ובעלי מוגבלויות, לרבות בכל הנוגע לדיור ציבורי, תזונה, תמיכה סוציאלית-פסיכולוגית ותעסוקה ולא תעביר את האחריות ממנה לגופים חיצוניים.

2. המדינה ומוסדותיה יאמצו את גישת "מדינת הרווחה"- המדינה תבטיח לאזרחיה חופש ממצוקה, ותמנע כל קיפוח ואפליה חברתית.

3. ישר תטפח מנהיגות בקרב בני הדור הצעיר בישראל. הם עתיד החברה והמדינה. תוכניות העשרה ומנהיגות יטפחו צעירים בעלי סקרנות, יוזמה, תושייה ותקווה - לתפקידים בהגנה על ביטחון המדינה, במוסדות חינוך, בפיתוח טכנולוגיה עילית, בתעשייה, בחקלאות, ברפואה ובמדיה. בני הדור הצעיר חיוניים גם בזירה הפוליטית ובניהול ענייני המדינה.

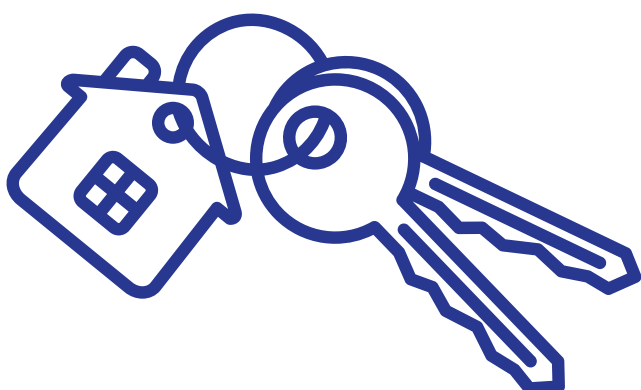

• הכפלת היקף הדיוור הציבורי-סוציאלי מ-50 אלף דירות ל-100 אלף תוך עשר שנים, תוך שילוב במרקם העירוני הקיים.

• שיפור דרמטי של התחבורה הציבורית בין-עירונית ופנים יישובית, בדגש על חיבור מרכז ופריפריה וטיפול שורש עתיד השקעות במטרופולין גוש-דן ובירושלים, כולל תחבורה ציבורית בשבת.

• הקמת המטרופולין החדש מצפון למכתש רמון יגדיל ב-50% את התחלות הבנייה (כיום: כ-50 אלף בשנה); בשנים הראשונות הקרקע במקום תוקצה לקבלנים ללא תמורה על בסיס התחייבות למחירים סבירים לרוכשים.

• יונהגו מסי מקרקעין (בדגש על מס רכישה) דיפרנציאליים בפריפריה ובמרכז.

1. בעשור האחרון כמעט הוכפלו מחירי הדיוור ברחבי הארץ. יוקר הדיוור - ברכישה ובשכירות - נגזר בעיקרו מארבעה גורמים: (1) היצע מוגבל; (2) עלות קרקע ומיסוי; (3) העדפת מגורים במרכז, בעיקר, לא רק, מחמת היעדר תחבורה ציבורית יעילה, זולה ונגישה, לרבות בסופי שבוע; (4) ירידה דרמטית בהיקף של הדיוור הציבורי-סוציאלי.

2. זהו אתגר לאומי המחייב חזון וצעדים אמיצים. טיפול ביוקר הדיוור יתפרס בחמש זירות:

• שיקום מרכזי ערים ותיקות, בבנייה לגובה, כדרך המרכזית לאפשר את אכלוס גידול האוכלוסייה הישראלים תוך ניצול מיטבי של משאבי הקרקע ותשתיות התחבורה, האנרגיה והמים.

• הקמת מעונות סטודנטים לכל דורש ליד כל קמפוס אקדמי, אשר יפנו אלפי דירות ממרכזי הערים.

יוקר המחיה

4. ישר תפעל להאחדת מע"מ על כל המוצרים בשוק (כולל ירקות ופירות) וצמצום שיעורו בשתי מדרגות ל-14%.

5. צמצום השימוש במזומנים, כחלק מהמאבק בהון השחור.

6. הפעלת בנק הדואר כבנק עממי לכל השירותים עבור משקי בית ועסקים קטנים.

7. פיקוח יעיל וללא משוא פנים על עמלות הבנקים, ועידוד פתיחת בנקים נוספים ודיגיטליים.

1. ישר תפעל באומץ ובלי משוא פנים להסרת המונופולים וההסדרים הכובלים, להגברת התחרות ולהוזלת המחיה בישראל לרמות סבירות בקנה מידה בין-לאומי. ישר תפעל למזעור עלויות הכשרות במזון, שגורמת לעלייה ביוקר המחיה.

2. משק האנרגיה בישראל אינו תחרותי, נשלט על-ידי מונופול חברת החשמל ומונופול הגז הטבעי, תורם בשיעור ניכר ליוקר המחיה, ובעטיו חסרים משאבים לטיפול בבעיות חברה ותשתית.

3. ישר תתבע לבטל את מתווה הגז, לקבוע מחיר רציונלי ולשמור על רזרבה לאומית למען הדורות הבאים, ולבצע רפורמה אמיצה בחשמל תוך הפרדה ביד רבדי הייצור, ההולכה והחלוקה.

3. תקציבי התרבות לא יושפעו מהעדפות או אינטרסים פוליטיים, ויהיו מנותקים מהפוליטיקאים. אלה יוקצו באופן מקצועי ושוויוני, תוך הסרת הקיפוח מן הציבור הערבי.

4. המדינה תכפיל את תמיכתה במוסדות תרבות ובאמנות ותגדיל בשיעור ניכר את התמיכה בחינוך לערכי תרבות וליצירה חופשית, תוך האזנה למגוון הקולות בחברה.

1. ממלכתיות מקיימת בקרבה רב תרבותיות ופלורליזם תוך טיפוח תרבות עילית ועממית, זו לצד זו. למדינה אחריות לממן ולקדם תרבות אמנות ויצירה. אין מקום לדרישה של "נאמנות בתרבות". התרבות היא חופשית במסגרת החוק.

2. יהודים חילוניים, מסורתיים, דתיים, ערבים וחרדים מכל הזרמים חייבים ללמוד לחיות בצוותא, להכיר אלה את אלה, לצד קידום תרבות ייחודית לכל מגזר.

בריאות

3. בתי הספר הקיימים לרפואה יוכפלו ויוגדל מניין הבוגרים מ-5.5 למאה אלף נפש ל-12 לכל מאה אלף נפש (ממוצע ה-OECD).

4. תיאכף ההוראה לפיה רופא-מתמחה לא יועסק מעל 26 שעות ברציפות, ישופר שכרם של המתמחים ותקני המחלקות יותאמו לנדרש.

5. זמן המתנה לרופא מקצועי ולביצוע בדיקות ייקבע בתקנות. קופת חולים שלא תעמוד בהוראות הדין תממן למטופל פנייה לרפואה פרטית בנסיבות אלה, וההחזר הכספי יבוצע באמצעות המוסד לביטוח הלאומי.

1. מערכת הבריאות חולה וסובלת מפגמים שיש בהם כדי לסכן חיי אדם, וקודם כל ממחסור בתשתיות ובסגל מקצועי, היעדר שוויון ונגישות נמוכה. הפתרון מבוסס על שלוש צלעות: תוספת משמעותית לתקציב, מערך רגולציה ופיקוח מצד משרד הבריאות על כל "השחקנים" בשירותי הבריאות וחיזוק הרפואה בקהילה. ישר תפעל למניעת ניגוד עניינים של הרופאים והפרדה בין הרפואה הציבורית לרפואה הפרטית.

2. במאמץ שיתפרס על פני 6 שנים:

- ייבנו מחלקות אשפוז חדשות, בעיקר פנימיות וגריאטריות, ובהן 8,000 מיטות לפחות כדי להגיע להיקף כולל של 34 אלף מיטות, לאמור 3.9 מיטות לאלף נפש מול 2.9 כיום (להשוואה: צרפת 6.1 וגרמניה 8.1 לאלף).

- יתווספו למערכת הבריאות 14 אלף אחיות ואחים כדי להגיע להיקף כולל של 58 אלף אחיות ואחים, לאמור כ-6.5 אחיות לאלף נפש (להשוואה: אנגליה 7.9, צרפת 9.9 אחיות לאלף נפש). לשם כך יש לשפר את תנאי ההעסקה ולחזק את הסטטוס הציבורי של המקצוע.

- יוגבר ויחזק השירות הרפואי בקהילה, בפריסה ארצית רחבה של מרפאות מקצועיות. כך יינתן שירות מיטבי לאוכלוסייה בוגרת, ויינתנו בקרבת מקומות המגורים טיפולי דיאליזה ואונקולוגיה.

3. חינוך ציבורי, יסודי ותיכון, יינתן חינם, וימומן מתקציב המדינה. תקצוב מוסדות חינוך יתבצע באופן דיפרנציאלי על בסיס סוציו-אקונומי בלי להפלות מוסדות חינוך מוכרים כמו מסלולים דמוקרטיים, אנטרופוסופיים, דו-לשוניים וכו'.

4. המדינה תתנה מימון ציבורי למוסד חינוך בלימודי ליבה כולל: עברית, אנגלית, ערבית, ספרות, מתמטיקה, מדעים, מורשת, אורחות והיסטוריה ויתקיים לגביהם פיקוח מטעם משרד החינוך לרבות לגבי היקף לימודי הליבה ומתכונתם.

1. החינוך הציבורי מצוי במשבר עמוק ומתמשך. ישר תעצור את תהליך ההדחה במערכת החינוך הממלכתי. החשיפה לתרבות עברית תהיה תוך חשיבה ביקורתית, בהתאם לערכי ההומניזם והשוויון.

2. ישר תקדם ותפעל לטיפוח ההשכלה הגבוהה והאקדמיה בישראל, תוך הגנה על עצמאותה. המדינה תסייע להנגשת תכניות אקדמיות לאזורים מרוחקים ותסייע במימנם של תוכניות אלו.

א. מתחייבת "החלפת דיסקט" וטיפול חירום מערכתי בכל הנוגע לחינוך בישראל. ואולם, ראשית כל ברור כי אין חינוך איכותי בלי מורים מצוינים עם ברק בעיניים. כדי להזרים דם חדש למערכת ולהעצים את מעמד המקצוע, תוקם יחידת עילית אליה יגויסו מורים בעלי נתונים גבוהים במיוחד.

ב. לשם כך ייפתח מסלול ייעודי להכשרת מורים לביה"ס היסודי. הלימוד ימשך 4.5 שנים ולבוגרים יוענקו תואר ראשון דו-חוגי, תואר שני בחינוך ותעודת הוראה. ההכשרה העיונית והמעשית תתנהל באינטנסיביות של בית-ספר לרפואה. הסטודנטים יהיו פטורים משכר-לימוד ויזכו למלגות קיום.

ג. בוגרי התוכנית יתחייבו לשרת במערכת החינוך תקופה ארוכה, יעבדו במשרה מלאה, וזו חודשים בשנה, יובילו רפורמות ופרויקטים פדגוגיים וחברתיים, ישמשו מנחים לבוגרים חדשים בתוכנית ויזכו לשכר מוגדל.

ד. בחלוף עשור חלקם של בוגרי התוכנית בחינוך היסודי יגיע ל-20% מכלל המערכת. לטובת מורים פעילים שיימצאו מתאימים ויביעו נכונות לכך, תופעל מסגרת הסבה לתוכנית החדשה.

• תחבורה ציבורית בשבת, למעט בקהילות אשר אינן מעוניינות בכך.
• מיסוי גודש על כניסת רכבים בשעות העומס למרכז המטרופולין.
• סגירת רחובות מרכזיים לתנועת רכבים פרטיים וסלילת שבילי אופניים מופרדים ממסלולי המכוניות.
• תמרוץ שלילי כנגד שימוש נרחב במכוניות פרטיות, כולל העלאת מיסוי על רכישת רכב, העלאת מחירי חניה ותשלומים שוטפים, והקלות במס על שימוש בתחבורה ציבורית.

7. העברת חוק איסור מכירת רכבים פרטיים מונעי דלק החל מ- 2030

8. מדיניות תכנון עירוני - בכדי להותיר מרחבי מחייה המאפשרים מארג אקולוגי לבעלי חיים וצמחים, ומתוך רצון לאפשר גם לנכדינו את האפשרות לטייל בשבילי הארץ, ישראל צריכה לקדם בנייה לגובה במרכזי ערים (בדומה למדינות צפופות אחרות בעולם כסינגפור ויפן).

9. מחזור ושמירה על ניקיון הסביבה:

א. הגדלת מספר הפקחים הפועלים לזיהוי ואכיפת ענישה על זיהום תעשייתי ושפיכת פסולת במקומות שאינם מיועדים לכך.

ב. פיתוח תוכנית לאומית להפרדת פסולת מזון בכל עיר בישראל וניצולה כדשן חקלאי (קומפוסט).

ג. הצטרפות למדינות מפותחות בעולם בקביעת יעדים לאיסור על מכירת מוצרי פלסטיק לשימוש חד פעמי.

10. הפנמת העלות הסביבתית של מוצרים ושירותים באופן המיסוי שלהם: בדומה לנעשה היום למוצרי חשמל כמקררים ומכונות כביסה, המיסוי על מוצרים יקבע בחלקו על פי הערכה ההשפעה הסביבתית שלו (Life Cycle Assessment) כך שככל שההשפעה של המוצר שלילית, כך יגדל המיסוי עליו ומחירו יעלה.

1. צמיחה ושגשוג של מדינת ישראל יובטחו רק עם חשיבה לטווח ארוך. ישר מחויבת למדיניות שתשאיר לילדים, לנכדים, לנינים ולניני-נינים שלנו מקום שטוב לחיות בו.

2. מדינת ישראל היא מהמדינות הצפופות בעולם, ובעלת אחוז גידול האוכלוסייה הגבוה בעולם המערבי. תחזיות גידול האוכלוסייה צופות בין 16-25 מיליון ישראלים בעוד 30 שנה, פי שניים ויותר מהאוכלוסייה היום.

3. ישנה תמימות דעים כמעט מלאה בקרב מומחי התוכן בתחומים מדעיים שונים בנוגע לחומרה ולדחיפות של משבר האקלים מולו עומד כדור הארץ. כחלק מכך, נראה כי משבר האקלים צפוי להביא לעלייה משמעותית בעומס החום הממוצע בישראל וסביבתה, כמו גם לדלדול ניכר במשאבי המים כבר בשני העשורים הקרובים. לתופעות סביבתיות אלו ישנן השלכות חברתיות וגיאופוליטיות רחבות היקף, ועל כן מדינת ישראל חייבת להיערך לכך בהקדם.

4. בכדי להתמודד עם העומס הצפוי על תשתיות התחבורה, המים, האנרגיה, הפסולת, והשטחים הפתוחים כתוצאה מהגידול הדמוגרפי וההתפתחות המואצת שחווה מדינת ישראל, עליה לפעול כבר היום על מנת לייצר מערכות שיאפשרו לה לקיים חברה משגשגת גם בתנאים אלו.

5. אנרגיה - מדינת ישראל צריכה להיות בחוד החנית של קידום האנרגיה הנקייה ברמה העולמית. היא צריכה לפתח שוק אנרגיה מבוזר ומגוון המתבסס בעיקרו על אנרגיה מתחדשת, כאשר השימוש בגז צריך להיות מועט ושולי ולהישאר כמאגר למקרי חירום בלבד:

א. הרחבת שוק הגנות הסולאריים הפרטיים והמסחריים.

ב. הקמת חוות אנרגיית רוח בים התיכון.

ג. שיתוף פעולה בהקמת מיזמי אנרגיה סולארית בהיקף מסחרי בסיני ובירדן באספקת אנרגיה לתושבי הנגב וליהודה ושומרון

6. תחבורה - תושבי המטרופולינים המרכזיים יוכלו לקיים אורח חיים משפחתי ללא צורך בקניית רכב פרטי בשל:

• מערכות הסעת המונים קבועות ובתדירות גבוהה ביותר (רכבות עיליות, תחתיות, אוטובוסים חשמליים בנתיבים ייעודיים נטולי רמזורים).

בהפיכת ישראל למובילה עולמית בטכנולוגיה חקלאית ובייצוא מריחואנה. הליגליזציה תתרום לביטחון הישראליים בהפניית משאבי אכיפה לפשיעה אלימה והקטנת הברחות הסמים לישראל על ידי גורמי טרור ופשיעה, ולבסוף, תאפשר לחולים הזקוקים לכך גישה לתרופותיהם בדומה לכל תרופה אחרת הנרשמת על ידי רופא.

ישר תקדם חוקיות ואסדרה מלאה של גידול, מסחר, שימוש במריחואנה לצרכים רפואיים ולשימושי פנאי. שימוש ומכירת מוצרי מריחואנה לצרכי פנאי יוגבלו, בדומה לאלכוהול, בגיל הלקוח ובמקומות אשר יקבלו היתר לכך.

מהלך זה יתרום לכלכלת ישראל בהכנסות ממיסים המוערכות במעל לשני מיליארד שקלים בשנה,

